

PRIPOROČILA ZA DOBRO SPANJE

MALČEK

Spanje pri otroku se precej razlikuje od spanja, ki ga poznamo pri odraslem človeku. V prvih mesecih življenja potekajo intenzivne preureditve količine, strukture in časovne razporeditve spanja, ki so neposredni odraz zorenja osrednjega živčevja.

1. DNEVNI POČITKI

- Po prvem letu življenja pričnejo malčki zgoščevati spanje **iz dveh dnevnih počitkov na enega**.
- Pri dnevnem počitku doma spodbujajte spanje **v otrokovi postelji**, pri čemer pa spalnice ni potrebno dodatno zatemnjevati.
- Tudi ob dnevnem počitku spodbujajte samostojno uspavanje z uporabo prehodnega predmeta oziroma ninice.

Pomembna je časovna umeščenost dnevnega počitka. Pozni popoldanski počitek lahko otežuje večerno uspavanje.

Podobno pa lahko prezgodnje ali nezadostno dnevno spanje vodita v pretirano utrujenost in razdražljivost zvečer, ki podaljša uspavanje.

2. VZTRAJANJE PRI RUTINI PRED SPANJEM IN REDNIH URAH VEČERNEGA USPAVANJA IN JUTRANJEGA PREBUJANJA

- **Redna in stalna** dnevna **rutina** in stalna ura večernega uspavanja in jutranjega prebujanja utrjujejo otrokov cirkadiani (dnevno – nočni) ritem budnosti in spanja in njegovo usklajenost z dnevom in nočjo.
- Malčki pričnejo v tem času razvojno preizkušati **meje** in poskušajo odlagati uro večernega uspavanja s podaljšanjem rutine pred spanjem in interakcije s starši.

Pomembno je čvrsto postavljanje meja in vztrajanje na časovnih omejitvah za spanje.

3. ČASOVNE OMEJITVE ZA SPANJE

- Cirkadiana (notranja) biološka ura narekuje **obdobje povečane budnosti** v poznem popoldanskem oziroma zgodnjem večernem času.
- To tako imenovano »za spanje prepovedano območje« je prisotno pri vseh otrocih, nekateri pa postanejo v tem času izrazito živahni in razdražljivi. Poskus uspavanja v tem času je zelo težaven in lahko vodi do upiranja spanju.
- Z ustrezno prilagoditvijo ure uspavanja na nekoliko bolj zgodnji ali kasnejši čas lahko to težavo ustrezno odpravite.

4. PREHODNA POSLABŠANJA VZORCA SPANJA

- Pomembno je, da tovrstna prehodna poslabšanja prepoznate in ob njih ustrezno ukrepate, da prehodna motnja ne postane kronična.

Osvajanje grobogibalnih mejnikov pri dojenčku in malčku lahko prehodno poslabša vzorec spanja. Podobno je lahko, ko otrok zboli.

KDAJ IN KJE POISKATI POMOČ?

Kadarkoli imate občutek, da otrokovo spanje predstavlja težavo za vas ali vašo družino o tem spregovorite s svojim pediatrom. Če imate stalen občutek izčrpanosti, žalosti in/ali nemoči poiščite pomoč svojega osebnega zdravnika.

Več nasvetov o zdravju, spodbujanju zdravega življenjskega sloga in preventivnem zdravstvenem varstvu otrok in mladostnikov najdete na spletni strani programa ZDAJ.

ZDAJ
ZDRAVJE
DANES
ZA JUTRI

www.zdaj.net

